№ 19/1946.

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande № 19/1946 i anledning av landskapsrevisorernas redogörelse för granskningen av landskapets räkenskaper för år 1945 samt av den ekonomiska förvaltningen under samma år.

Landstinget har inbegärt finans- och ekonomiutskottets utlåtande över revisorernas granskningsredogörelse.

Med anledning härav får utskottet framhålla, hurusom revisorerna beträffande bokslutet uppmärksammat underskott å särskilda anslag samt även att särskilda konti överskridits. Men dessa iakttagelser giva ej revisorerna anledning till några särskilda omnämnanden.

I detta sammanhang vill utskottet uttala önskningsmålet, att landskapets revisorer framdeles, liksom under tidigare år varit fallet, skulle till redogörelsen bifoga en tablå, utvisande anslagens i budgeten för redogörelseåret storlek samt huru mycket av resp. anslag disponerats och med vilka belopp anslagen eventuellt överskridits.

Däremot hava revisorerna, som enligt den för dem av Landstinget den 25 februari 1933 fastställda instruktionen skola minst en gång vart tredje år verkställa syn å landskapet tillhöriga eller under dess förvaltning stående fast egendom, vid innevarande års inspektion av jordbrukslägenheterna, funnit särskilda missförhållanden vara rådande. Revisorerna meddela, att de vid inspektionen åtföljts av en sakkunnig. Enligt utskottets uppfattning hade det dock varit saken till fromma, om revisorerna härvid efterföljt bestämmelsen i 9 § av sagda instruktion, som vidhandenger, att revisorerna vid ifrågakomna syn bort till biträde hava åtminstone två ojäviga fackmän, synnerligast som vid synen bör utrönas byggnadernas tillstånd i fråga om husröta.

Utskottet saknar anledning att uttala sig om de konstaterade missförhållandena i varje särskilt fall, men vill dock beröra några av dem. Arbetarbostädernas dåliga tillstånd har påkallat stor uppmärksamhet från revisorernas sida. Härutinnan önskar utskottet framhålla, hurusom enligt tidigare för landskapet gällande förordning av år 1915 om utarrendering av staten tillhöriga arrendelägenheter, gällande även för landskapet, det tillkom arrendatorn att väl underhålla byggnader och odlingar samt om husröta eller vanhävd förekommo avhjälpa bristfälligheterna. Sådant utröntes bl.a. genom årligen återkommande besiktningar, som verkställdes av boställsinspektör, men efter självstyrelsens införande av landskapsagronomen. Samma princip gäller allt fortfarande enligt landskapets egen arrendelag av den 15 januari 1944. Och i sistnämnda landskapslag stadgas särskilt, att landskapsagronomen skall vid behov verkställa inspektioner för

övervakande av lägenheternas odling och byggnader. Och dessutom föreskrives, att ekonomiska besiktningar böra vart femte år hållas av landskapsagronomen eller vid behov av en besiktningsnämnd, som utses av landskapsnämnden. Det förefaller utskottet sannolikt, att försummelser att verkställa besiktningar under tidigare år förekommit, men att lasta vederbörande för detta lär väl näppeligen numera kunna ske. Till vanskötseln av arbetarbostäderna har väl också i många fall innehavarens bristande omsorg om sin bostad varit en bidragande orsak. Emedan lantrådet under remissdebatten förklarat, att landskapsnämnden redan år 1939 gjort anmärkning om arbetarbostäderna å Kastelholm och Haga, vilka kungsgårdars arrendatorer då lovat att bygga om och förbättra desamma; så, och då under krigsåren stor materialbrist var och allt ännu är rådande, anser utskottet, att något annat uttalande i föreliggande avseende ej erfordras, än att landskapsnämnden, så snart det blott blir möjligt, måtte tillse att arbetarbostäderna på landskapets egna och statens lägenheter försättas i gott stånd samt att övervakningen av desamma blir så effektiv som möjligt.

Anmärkningen om tegelbyggnaden å Prästö holme saknar enligt utskottets mening numera aktualitet, alldenstund Prästö barnhem blivit upplöst och lantrådet meddelat, att landskapet ej har någon användning för denna byggnad. På grund härav anser utskottet det vara bäst, att byggnaden på lämpligt sätt avyttras.

Revisorernas förslag om anläggande av ett tillräckligt antal ventilationsrör, gående upp genom yttertaket kan utskottet ej sätta tro till, ty ett sådant förfarande förbättrar icke ventilationen.

Övriga anmärkta missförhållanden, särskilt beträffande fastigheterna torde, så snart ske kan, böra avhjälpas.

Med hänsikt till de av revisorerna gjorda meddelandena i övrigt om granskningens resultat och då ansvarsfrihet åt vederbörande förordas, får utskottet vördsamt föreslå,

att landskapsnämnden och vid landskapsnämnden anställda samt densamma underlydande redogörare måtte beviljas ansvarsfrihet för handhavandet av räkenskaperna och den ekonomiska förvaltningen under år 1945.

Mariehamn den 26 november 1946.

På finans- och ekonomiutskottets vägnar:

Carl E. Paulson

I ärendets behandling hava deltagit ordföranden Paulson, viceordföranden Blomroos samt ledamöterna Bertell och Manselin ävensom suppleanten Nordman.